

Nr 42/1968.

Å l a n d s l a n d s k a p s -
s t y r e l s e s framställning till
Ålands landsting med förslag till land-
skapslag om ändring av landskapslagen
angående Ålands lyceum.

Jämlikt lagen om självstyrelse för Ålands skulle lagar och författningar, som i riket utfärdats före den 7 maj 1920, då självstyrelse för landskapet Åland infördes, och som var att hänföra till landskapets lagstiftningsbehörighet, fortfarande lända till efterrättelse, intill dess ny lagstiftning i behörig ordning tillkommit. Sålunda har rikets skolordning för Storfurstendomet Finland av den 8 augusti 1872 jämte före den 7 maj 1920 antagna ändringar av densamma förblivit gällande också i landskapet Åland oaktat undervisningsväsendet i landskapet med nu ej aktuella undantag hänförts till landstingets lagstiftningsbehörighet. Under årens lopp har givetvis denna skolordning undergått många förändringar därigenom, att stadganden direkt ändrats eller upphävts eller också av vederbörande myndigheter ansetts inaktuella och icke längre tillämpningsbara. Skolstyrelsen har också tid efter annan utfärdat särskilda föreskrifter och anvisningar gällande läroverken i riket och deras förvaltning.

Förordningen av den 27 juni 1924 angående ordnandet av undervisningsväsendet i landskapet Åland innehåller vissa bestämmelser angående samlyceet i Mariehamn. De för förvaltningen av nuvarande Ålands lyceum mest betydelsefulla stadgandena återfinnes i 8 och 14 §§ i nämnda förordning. Sålunda föreskrives uttryckligen att detta läroverk bör vara organiserat i huvudsaklig överensstämmelse med statens lyceer samt att läroverkets lektionsplan i väsentliga delar bör överensstämma med den, som är fastställd för lyceerna i riket. På skolstyrelsen ankommer att verkställa inspektion i landskapets lärdomsskolor, men också landskapsstyrelsen äger rätt att, på det sätt den finner lämpligt, utöva tillsyn över läroverken och vidtaga alla på landskapsstyrelsen ankommande åtgärder, som avser läroverkens ostörda verksamhet och fortsatta utveckling.

Den 18 mars 1953 har landskapslagen angående Ålands lyceum utfärdats. Denna lag, som i särskilda avsnitt direkt bygger på rikets skolordning, har utgjort den yttre ramen för läroverkets förvaltning och har därjämte reglerat skolans inre verksamhet samt förhållandet mellan landskapsstyrelsen och läroverkets förvaltande organ. Ifrågavarande landskapslag är dock, med beaktande av ovanberörda stadganden i överenskommelseförordningen av år 1924, så utformad, att det varit nödvändigt såväl för landskapsstyrelsen som för läroverkets egna förvaltningsorgan att städse beakta såväl en betydande del av gällande stadganden i rikets skolordning som de sär-

skilda förordningar och beslut, vilka i riket utfärdats för statens läroverk. I stort sett har väl också det tillämpade systemet fungerat utan skäl till större anmärkningar. Om man också med fog kan anse, att det nuvarande skolsystemet är föråldrat och moget för genomgripande förändringar, bör det dock beaktas, att det praktiska förverkligandet av gällande stadganden angående Ålands lyceum i varje fall inneburit, att samma regler och föreskrifter, som varit gällande för statens läroverk i riket i huvudsak tillämpats beträffande Ålands lyceum. Landskapsstyrelsen har ansett det ändamålsenligt, att föreskrifterna om organisationen och förvaltningen av Ålands lyceum i stort sett överensstämt med gällande bestämmelser i riket ^{med beaktande av/} den i lag föreskrivna bundenheten till det system för läroverk, som tillämpas i riket, har landskapsstyrelsen också funnit det svårt att i praktiken att för landskapets enda lärdomsskola genomföra ett totalt nytt system för skolans förvaltning och organisation. Sådana svårigheter föreligger givetvis icke enbart beträffande Ålands lyceum utan gäller också andra skolor i landskapet, som på ett eller annat sätt är bundna till motsvarande skolformer i riket.

Utvecklingen på snart sagt alla samhällslivets områden har dock i synnerhet under senare år förlöpt så snabbt, att landskapsstyrelsens arbetsuppgifter märkbart ökats. En ny landskapslag om landskapsförvaltningen är under utarbetande och man får förutsätta, att landskapsstyrelsen enligt den omarbetade förvaltningslagen måste delegera en del av sin i princip oinskränkta beslutanderätt i alla förvaltningsärenden på andra organ. Vad särskilt skolärendena beträffar, har landskapsstyrelsen inhämtat, att kommittén för utarbetande av en ny landskapsförvaltningslag sannolikt kommer att föreslå, att alla dylika ärenden berörande samtliga skolor i landskapet skall hänföras till en särskild utbildningsavdelning inom landskapsstyrelsen. Det är så mycket mera befogat att hänföra samtliga skolärenden till ett enda organ, när det redan nu står fullt klart, att en totalrevision av skolväsendet i vårt land kan emottas inom det närmaste decenniet.

Utan att föregripa den kommande utvecklingen på skolväsendets område har landskapsstyrelsen undersökt möjligheterna att redan nu avlasta en del av ansvaret för verksamheten vid Ålands lyceum på ett särskilt organ. Såväl rikets statsläroverk som Ålands lyceum är nu i princip så organiserade, att rektor och lärarkollegium i första hand ansvarar för läroverkets interna förvaltning inom ramen för gällande bestämmelser medan på Åland landskapsstyrelsen ansvarar för läroverkets organisation och för att verksamheten vid skolan bedrivs enligt de allmänna riktlinjer, som gäller för statens läroverk i riket. Föräldrarådet vid Ålands lyceum tillkommer en viss tillsyn över läroverkets verksamhet och dess ange-

lägenheter. Landskapsstyrelsen har också varit tvungen att taga befattning med en hel del ärenden av sådan natur, att de utan olägenhet hade kunnat behandlas och avgöras av någon landskapsstyrelsen underställd instans. Vid beredningen detta lagförslag har, landskapsstyrelsen också fäst avseende vid att Ålands lyceum är en av de mycket få skolor i landskapet, som icke har en särskild direktion för behandlingen av ärenden rörande skolan. Detta sakförhållande sammanhänger med att statens läroverk i riket är direkt underställda skolstyrelsen. Ehuru Ålands lyceum i princip skall vara organiserat i överensstämmelse med statens läroverk i riket, föreslår dock landskapsstyrelsen även med beaktande särskilt av stadgandet i 9 § 2 mom. landskapslagen angående landskapsförvaltningen i landskapet Åland av den 16 april 1952 tillsättandet av en direktion för Ålands lyceum på vilken direktion vissa på landskapsstyrelsen nu ankommande förvaltningsuppgifter beträffande läroverket skulle delegeras.

Beträffande den föreslagna tillämpningen i landskapet Åland av rikets i flere avseende otvivelaktigt föråldrade skolordning har landskapsstyrelsen övervägt olika möjligheter. Landskapsstyrelsen anser att rikets skolordning kunde upphöra att gälla i landskapet Åland, efter det vissa stadganden från densamma intagits i lagförslaget och efter det i lagförslaget införts sådana hänvisningar till i riket för statens läroverk gällande bestämmelser, att väsentliga skiljaktigheter mellan riktlinjerna för läroverkets förvaltning och förvaltningen av statens läroverk i riket icke kunde anses föreligga. Landskapsstyrelsen har varit fullt medveten om att ett sådant radikalt beslut i princip undanrycker den formella grunden för Ålands lyceums förvaltning men anser dock, att en stor del av stadgandena i rikets skolordning på grund av sin natur eller sitt innehåll saknar praktisk betydelse i landskapet Åland.

Föreliggande lagändring föreslås träda i kraft den 1 juli 1969. I god tid före den 1 september 1969 måste nya ordningsregler för Ålands lyceum föreligga. Därför anser landskapsstyrelsen i fall lagförslaget godkännes, att redan under våren 1969 tillsätta en särskild kommitté med uppdrag att utarbeta förslag till nya ordningsregler för skolan. Denna kommitté skulle utses så, att kommittémedlemmarna från och med den 1 juli 1969 kunde förordnas till medlemmar av skolans första direktion. I dessa nya ordningsregler borde inarbetas en stor del av de bestämmelser, som i riket är gällande för den inre organisationen, ordningen och disciplinen i statens läroverk. Givetvis skulle dock dessa ordningsregler i vissa avseenden anpassas efter de speciella önskemål och behov, som kan anses föreligga i fråga om Ålands lyceum. I den mån nödiga bestämmelser icke lämpligen kunde upp-

tagas i skolans ordningsreglering, kvarstår dock möjligheten att utfärda en landskapsförordning om Ålands lyceum. Genom rikets lag den 16 februari 1968 (FFS 116/68) om statens aftonläroverk och kvällsslinjer vid statens läroverk har det i riket blivit möjligt att för mognare, främst förvärvsarbetande ungdomars och fullvuxna personers genomgående av läroverkskurser inrätta kvällsslinje i bland annat statsläroverk. I enlighet härmed har landskapsstyrelsen i lagförslagets 1 § upptagit ett allmänt stadgande, som möjliggör att det även vid Ålands lyceum inrättas kvällsslinjer för motsvarande utbildning. Stadgandet har utformats så, att arbetet på dessa kvällsslinjer kommer att utgöra en integrerad del av lyceets verksamhet. Särskilda föreskrifter, anpassade efter behoven och önskemålen i landskapet, kunde dock av landskapsstyrelsen utfärdas. Medan det här även är fråga om vuxenutbildning, utgår landskapsstyrelsen ifrån att särskilda ordningsföreskrifter kunde bli påkallade för denna del av läroverkets verksamhet.

Den nugällande landskapslagens 6 § har föreslagits upphävd, emedan det dels redan i 2 § ingår ett stadgande om rätt att inrätta parallellavdelningar till alla klasser och dels i den föreslagna 31 § finnes en hänvisning till de grunder, som skall beaktas, då parallellavdelningar inrättas.

Lydelsen av den föreslagna 8 § har givits en vidare formulering än vad som i dagens läge möjligen kunde anses nödvändigt, men landskapsstyrelsen har beaktat, att det icke är osannolikt, att det för rikets läroverk inom en nära framtid kan komma att genomföras en förkortad arbetsvecka, varför nu oförutsedda justeringar både av antalet arbetsdagar vid läroverket och av slutterminernas begynnelse- och avslutningsdagar bli aktuella. Då man för närvarande icke närmare känner till eventuella dylika förslag, finner landskapsstyrelsen det mest ändamålsenligt, om landstinget berättigade landskapsstyrelsen att i detta avseende anpassa förhållandena vid Ålands lyceum efter motsvarande i riket. Däremot har rätten att besluta om skollov i förslaget påförts direktionen.

De föreslagna bestämmelserna om direktionens arbetsuppgifter har utarbetats i stort sett enligt de stadganden, som gäller angående direktionerna för landskapets övriga skolor.

För att åstadkomma ett gott samarbete mellan hem och skola samt mellan lärare och elever har såväl föräldrarådet vid Ålands lyceum som läroverkets elever beretts möjligheter att följa med direktionens arbete och tillförsäkrats yttranderätt i direktionen. Landskapsstyrelsen har utgått ifrån att eleverna i detta avseende borde erhålla minst samma rätt som eleverna i grundskola i riket enligt rikets lag om grunderna för skolsystemet av den 26 juli 1968 (FFS 467/68).

Den föreslagna 10a § gäller föräldrarådet vid Ålands lyceum. Paragrafens innehåll motsvarar i stort sett den nuvarande 10 §: s stadganden. Landskapsstyrelsens beslut den 28 februari 1957 om antagande av reglemente för föräldrarådet vid Ålands lyceum kommer senare att omarbetas för att motsvara de ändrade förhållandena vid läroverket. Stadgandet i 10a § om föräldrarådets uppgift har hämtats ur skolstyrelsens cirkulär av den 15 oktober 1965 angående föräldrarådet och dess uppgifter. Landskapsstyrelsen har vid beredningen av denna paragraf även prövat sättet för utseende av medlemmarna i föräldrarådet i lycéet som besökes av elever både från staden och landsbygden. Men då landskapsstyrelsen kunnat konstatera, att stadsfullmäktige funnit det möjligt att i föräldrarådet invälja också medlemmar hemmahörande i andra kommuner än Mariehamn, omfattar landskapsstyrelsen det gällande systemet.

Rektors befogenheter har enligt lagförslagets 11 § i vissa avseenden överförs från honom till direktionen. I princip är rektor dock fortfarande närmast ansvarig för läroverkets verksamhet. Ändring föreslås icke beträffande särskilda löpande eller eljest av praktiska orsaker på rektorn ensam eller på honom tillsammans med lärarkåren ^{ankommande/} arbetsuppgifter. Den nu gällande lagens 19 § föreslås upphävd, enär endast sökande till lärartjänst vid normallyceum enligt gällande bestämmelser i riket har rätt att begära rådrum.

Beträffande inträdesexamen vid läroverk i riket gäller en riksförordning av den 17 december 1954 jämte därtill anslutna bestämmelser. Enligt den föreslagna lydelsen av 24 § 2 mom. skulle dessa bestämmelser gälla även inom landskapet förutom att till lyceet skulle såsom hittills antagas alla inträdessökande, som blivit godkända i inträdesexamen.

Förhållanden som regleras i 26 § är av sådan natur, att stadgandena där-
i rikslagstiftningen/
om uppenbarligen även bör gälla i landskapet. Den närmast processuella bestämmelsen i andra momentet är direkt hämtad ur skolordningens 34a § i dess lydelse av den 20 februari 1953. I fråga om elevs uppförandevitsord torde beaktas det nya stadgandet i 10 § 3 mom. 10) punkten enligt vilken det ankommer på direktionen att till lärarkollegiet avgiva yttrande över ändamålsenligheten av sådan verkställd disciplinär bestraffning av någon elev, som kunde få till påföljd en sänkning av elevens uppförandevitsord i betyget. Avsikten med stadgandet är att ålägga rektor skyldighet att i direktionen föredraga samtliga sådana förekommande fall.

Angående skoldisciplinen och tillåtna bestraffningar i anledning av begångna förseelser varom stadgas i lagens 29 § 2 mom. anser landskapsstyrelsen att, paragrafen i tillämpliga delar bör gälla samma bestämmelser som i riket dock med i paragrafen särskilt nämnda undantag. Dessa i riket

gällande bestämmelser, återfinnes närmast i skolordningens 35 och 39 §§, i 40 § 1 mom. samt i 45 §. Landskapsstyrelsen har från tillämpning vid Ålands lyceum direkt uteslutit de stadganden i skolordningens 35 §, som närmast kunde höra hemma i för läroverket utfärdade interna ordningsregler ävensom de påföljder i 39 §, vilka landskapsstyrelsen finner olämpliga och föråldrade.

Angående examina med privatelever gäller i riket förordningen den 2 februari 1951 (FFS 78/51) angående examina med privatelever vid läroverk jämte därtill hörande av skolstyrelsen utfärdade föreskrifter.

Skolordningen av den 8 augusti 1872 bifogas denna framställning i av landskapsstyrelsen avfattad utskrift, vari i riket gjorda ändringar beaktats.

Med hänvisning till vad ovan anförts får landskapsstyrelsen vörd-
samt förelägga Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

om ändring av landskapslagen angående Ålands lyceum.

I enlighet med Ålands landstings beslut upphävas 6 §, 13 § 5 mom., 19 § och 30 § 1 mom. i landskapslagen den 18 mars 1953 angående Ålands lyceum (11/53), samt ändras 8, 10 och 11 §§, 13 § 1 och 7 mom., 14 § 2 och 3 mom., 17 § 2 mom., 23 § 1 och 2 mom., 24 § 2 mom., 26 §, 29 § 2 mom., 30 § 2 och 3 mom., 31 och 32 §§, av dessa 8 och 10 §§ sådana de lyda i landskapslagen den 6 juli 1966 (41/66) samt fogas till 1 § ett nytt 2 mom., varvid nugällande 2 mom. blir nytt 3 mom., till 3 § ett nytt 2 mom. till 5 § ett nytt 2 mom. och till lagen en ny 10a § såsom följer:

1 §.

- - - - -

För mognare, främst förvärvsarbetande ungdomars och fullvuxna personers genomgående av läroverkskurser må till Ålands lyceum anslutas kvällslinjer. Angående sådan kvällslinje vid läroverket skall gälla vad i denna landskapslag är stadgat samt därutöver i tillämpliga delar vad i riket är föreskrivet om statens aftonläroverk och kvällslinjer vid statens läroverk.

3 §.

- - - - -

Inom ramen för läroverkets läroplan skall rektor i samråd med lärarkåren årligen uppgöra särskilda tinfördelningsplaner, vilka godkända av direktionen, skola underställas landskapsstyrelsen för fastställelse.

-7-

5 §.

Med stöd av läkarintyg må rektor befria elev från undervisningen i ämne, i vilket elevens deltagande på grund av sjukdom eller kroppsskada bereder honom oskäligen svårigheter.

8 §.

Landskapsstyrelsen fastställer antalet arbetsdagar vid läroverket samt läsårets och terminernas begynnelse- och avslutningsdagar i huvudsaklig överensstämmelse med vad därom i riket stadgas.

10 §.

Läroverket förvaltas under landskapsstyrelsens överinseende av en direktion, som består av ordförande och fyra medlemmar. Landskapsstyrelsen utser för två läsår åt gången tre medlemmar, av vilka två böra väljas bland elevernas föräldrar. Av de sålunda valda förordnar landskapsstyrelsen en medlem till direktionens ordförande. Lärarkollegiet äger för samma tid utse en medlem av direktionen. Såsom självskriven medlem i direktionen ingår läroverkets rektor, eller vid förfall för honom, prorektor. Det åligger rektor att bereda och föredraga de på direktionen ankommande ärendena. Direktionen är beslutförf, då tre av dess medlemmar äro närvarande. Till direktionens sammanträden bör, på det sätt och i den ordning direktionen bestämmer, kallelse utfärdas även till föräldrarådet vid Ålands lyceum samt till eleverna vid läroverket. Föräldrarådet och eleverna äger vardera rätt att till sammanträdet utse en representant, som vid mötet har yttranderätt, men ej rösträtt.

Direktionen behandlar frågor angående läroverkets allmänna förvaltning, skötseln av skolans egendom och ekonomi samt undervisningens ordnande. I detta syfte bör direktionen:

1) efter lärarkårens hörande årligen utarbета förslag till inkomst- och utgiftsstat för läroverket samt före utgången av augusti månad insända förslaget till landskapsstyrelsen;

2) på sätt direktionen finner lämpligt verkställa inspektion av undervisningen och därvid särskilt också tillse, att undervisningsmateriel, arbetsredskap och andra inventarier skötas med omsorg och användas ändamålsenligt;

3) med beaktande av landskapsstyrelsens under 8 § fattade beslut fastställa tiderna för skollov samt därom göra anmälan till landskapsstyrelsen;

4) antaga ordningsregler för läroverket, som underställas landskapsstyrelsen för fastställelse;

5) på framställning av rektor fastställa läsordning för läroverket;

6) på grund av förslag, uppgjort av vederbörande klassföreståndare, samt i närvaro av föräldrarådets medlemmar, behandla och avgöra ärenden angående nedsättning av eller befrielse från erläggande av terminsavgifter;

7) inom ramen för i årsstaten för landskapets enskilda medel anvisat anslag och i enlighet med av landskapsstyrelsen givna fördelningsdirektiv bevilja studiebidrag åt mindre bemedlade elever;

8) efter lärarkollegiets hörande handlägga disciplinära frågor rörande lärare, som gör sig skyldig till försummelser eller förseelse eller visat sig olämplig för sin befattning, samt överstyra ärendet till landskapsstyrelsen för prövning och avgörande;

9) efter lärarkollegiets hörande och i närvaro av föräldrarådets representant i direktionen besluta om relegation av elev för viss tid eller för alltid. Beslut om förvisning av elev för alltid från läroverket skall underställas landskapsstyrelsen för slutligt avgörande;

10) på anhållan av rektor till lärarkollegiet avgiva yttrande över ändamålsenligheten av sådan verkställd disciplinär bestraffning av någon elev, som kunde få till påföljd en sänkning av elevens uppförandevitsord i betyget;

11) till landskapsstyrelsen inkomma med förslag till godkännande av nya läro- och kursböcker för undervisningen vid läroverket;

12) till landskapets myndigheter avgiva infordrade uppgifter och utlåtanden; samt

13) i övrigt bevaka läroverkets rätt och fördel samt fullgöra sådana på direkti ven ankommande åligganden, som i enlighet med vad därom är särskilt stadgat eller föreskrivet eller eljest på grund av sakens natur höra till dess verksamhetsområde.

10a §.

Vid läroverket finnes ett föräldraråd, till vilket stadsfullmäktige i Marihamns stad väljer en ordförande och fyra medlemmar, företrädesvis bland elevernas föräldrar, för en tid, som motsvarar fullmäktiges mandat-tid.

Föräldrarådets uppgift är att främja läroverkets intressen samt samarbetet mellan läroverket och elevernas föräldrar och målsmän.

Stadsfullmäktige äge till landskapsstyrelsen meddela angående utgången av val till föräldrarådet.

Föräldrarådet är beslutfört, då tre av dess medlemmar äro närvarande. Föräldrarådet står i direkt skriftväxling med landskapsstyrelsen och äger avgiva yttranden angående läroverket i de ärenden, angående vilka

landskapsstyrelsen önskar höra föräldrarådet.

Angående föräldrarådets närmare rättigheter och skyldigheter stadgas i av landskapsstyrelsen utfärdat reglemente.

Åt föräldrarådets ordförande och medlemmar erläggas ur för ändamålet i läroverkets utgiftsstat upptaget anslag mötesarvode och resekostnader till belopp, som bestämmas av landskapsstyrelsen.

11 §.

Rektor är närmast ansvarig för läroverkets verksamhet och för förvaltningen av till dess förfogande ställda egendom och penningmedel. Honom åligger särskilt:

1) att leda och övervaka läroverkets undervisnings- och uppfostringsverksamhet samt att draga försorg om den allmänna ordningen och disciplinen inom läroverket;

2) att genom att åhöra undervisningen och följa med det praktiska arbetet vaka över att lärarna behörigen uppfylla sin undervisnings-skyldighet och fullgöra sina övriga åligganden;

3) att, med iakttagande av vad därom närmare föreskrives, sköta läroverkets inkomster och utgifter, redovisa för desamma samt draga försorg om förvaltningen av läroverkets fasta och lösa egendom;

4) att förvalta de medel, som genom donation eller testamente tillfallit läroverket, samt föra räkenskaper över dem;

5) att i samråd med lärarkåren uppgöra förslag till läsordning för läroverket;

6) att befordra till verkställighet landskapsstyrelsens, direktionens och lärarkollegiets beslut, föra förteckning över läroverkets elever samt matrikel över innehavarna av tjänst eller befattnings vid läroverket; så ock upprätta och tillställa vederbörande nödiga skrivelser, statistiska och andra uppgifter ävensom sammanställa en årsberättelse över läroverkets verksamhet, vilken före utgången av juni månad skall tillställas landskapsstyrelsen;

7) att i samråd med lärarkåren verkställa fördelning av premier och stipendier;

8) att, efter lärarkårens hörande, till direktionen uppgöra förslag om fördelningen av i årsstaten för landskapets enskilda medel anvisat anslag till studiebidrag åt mindre bemedlade elever;

9) att av särskilda skäl bevilja elev ledighet från skolarbetet;

10) att fastställa och övervaka byråpersonalens och den övriga tjänstepersonalens arbetsprestationer;

11) att till landskapsstyrelsen avgiva infordrade uppgifter och utlåtanden; samt

-10-

12) att fullgöra på honom ankommande övriga åligganden i enlighet med vad därom är särskilt stadgat eller eljest föreskrivet.

13 §.

Såvida ej av stadgandena i denna lag annat följer, må rektor för handläggning av ärenden rörande undervisning, disciplin och angelägenheter i allmänhet sammankalla lärarkollegium och i egenskap av ordförande leda dess förhandlingar.

Är rektors yttrande skiljaktigt från kollegiets beslut, äger han rätt att senast inom 14 dagar efter beslutets fattande underställa ärendet, efter dess beskaffenhet, direktionens eller landskapsstyrelsens prövning.

14 §.

Rektor och prorektor utses av landskapsstyrelsen bland läroverkets med fullmakt försedda lärare, efter det direktionen och lärarkollegiet inkommit med yttrande i ärendet.

Rektor och prorektor förordnas av landskapsstyrelsen för en tid av fem år och kunna efter denna period ånyo till befattningen förordnas. Efter en femårsperiod kan avsägelse av uppdraget dock beaktas. Vid jäv eller förfall för rektor handhar prorektor utan särskilt förordnande dennes åligganden. Avlider rektor eller prorektor under mandattiden eller blir från uppdraget befriad, skall för den återstående mandattiden annan rektor eller prorektor förordnas.

17 §.

Äldre och yngre lektor, extraordinarie lektor, lärare och tinlärare samt annan ordinarie befattningshavare utses av landskapsstyrelsen sedan läroverkets direktion uttalat sig om sökandenas kompetens och lämplighet för tjänsten. Åt äldre och yngre lektor samt lärare skall utfärdas fullmakt och åt annan ordinarie befattningshavare befattningsbrev på tjänsten. Extraordinarie lektor och tinlärare skola erhålla förordnande.

23 §.

Tjänstledighet beviljas läroverkets rektor av landskapsstyrelsen. Tjänstledighet, som icke överskrider sex arbetsdagar, må dock beviljas rektor av direktionen.

Under förutsättning att undervisningen vederbörligen skötes, kan

-11-

tjänstledighet under en tid av högst tolv arbetsdagar beviljas läroverkets lärarpersonal av direktionen, som härvid även är berättigad att godkänna föreslagen vikarie, men önskas längre tjänstledighet, skall ansökan därom ingivas till direktionen, som jämte eget utlåtande äger överlämna densamma till landskapsstyrelsens avgörande.

24 §.

Angående villkoren för vinnande av inträde till läroverket skall gälla vad i riket är stadgat eller föreskrivet beträffande intagningen av elever till statens läroverk, såvitt icke av stadgandena i denna lag annat följer.

26 §.

Angående elevs avgång från läroverket, uppflyttning från eller kvarstannande i klass samt bedömningen av elevernas uppförande, flit och uppmärksamhet samt kunskaper och färdigheter skall gälla vad därom i riket är stadgat eller föreskrivet beträffande statens läroverk, såvitt icke i denna lag annat stadgas.

I beslut angående elevs intagning i läroverket eller åtgärd för bedömning eller uppflyttning från klass får ändring icke sökas genom besvär.

Finner landskapsstyrelsen, att bedömning är oriktig eller beslut angående elevs intagning i läroverket uppenbarligen felaktigt, äger landskapsstyrelsen befogenhet att ålägga vederbörande lärare att förrätta ny bedömning eller bestämna vilket vitsord eleven skall erhålla eller att han skall intagas i läroverket.

29 §.

Angående skoldisciplinen och tillåtna bestraffningar i anledning av begångna förseelser skall gälla vad därom i riket är stadgat eller föreskrivet beträffande statens läroverk. Dock skall vad i rikets skolordnings 35 § 8, 9, 10 och 11 mom., samt i 39 § 3, 5 och 6 punkter är stadgat icke äga tillämpning vid Ålands lyceum.

30 §.

På förslag av rektor äger direktionen fastställa, huru tidigt på dagen undervisningen vid läroverket skall begynna.

Landskapsstyrelsen, vederbörande föredragande eller av landskapsstyrelsen utsedd särskild inspektör äger verkställa inspektion av läroverket. Om direktionens rätt till inspektion av läroverket stadgas i 10 § 3 mom. 2 punkten.

-12-

31 §.

Vad om antalet elever på varje klass i statens läroverk, om inrättandet av parallellklassindelningar eller om linjedelning samt om minimumtalet elever för linjedelning är stadgat eller bestämt i riket skall i tillämpliga delar gälla även för Ålands lyceum.

På särskilda skäl äger landskapsstyrelsen efter framställning från direktionen medgiva undantag från stadgandet i 1 mom.

32 §.

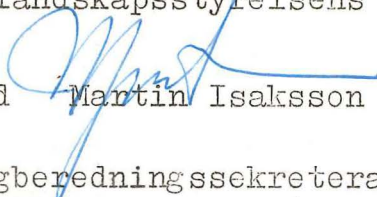
Angående examina med privatelever vid läroverket skall gälla vad där- om i riket är stadgat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1969.

Därest av denna lag icke annat följer upphäves genom densamma skolordningen av den 8 augusti 1872 jämte däri senare företagna ändringar, såvitt stadgandena i denna skolordning äro att hänföra till landskapets lagstiftningsbehörighet.

Mariehamn, den 13 december 1968.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Martin Isaksson

Lagberedningssekreterare

 Sune Carlsson.